

Anteckningar från möte med Göta älvs vattenråd (inkl. Göta älvs kustvatten)

Tid: Onsdag 1 april 2020 kl. 13:30-16:00

Plats: Via Skype

Närvarande:

Johan Löfgren	Göteborgs stad, ordf.
Maria Olsson	Lilla Edets kommun
Josefin Evertsson	Miljöförvaltningen, Göteborg
Kristina Holm	Kretslopp och vatten, Göteborg
Maria Hübinette	Kungälv kommun (Skype)
Anton Larsson	Vänersborgs kommun
Maria Lennartsson	Södra Skogsägarna
Sofie Lindblom	Trollhättans stad, Miljö
Maria Magnusson	Ale kommun
Åke Niklasson	LRF
Björn Hallblad	Vattenfall Vattenkraft AB
Evalotta Stolt	Nouryon Nobel PPC AB
Bo Svärd	Naturskyddsföreningen i Göteborg
Niklas Wengström	Sportfiskarna (vattendragsvandring)
Ragnar Lagergren	Länsstyrelsen Västra Götaland (Lst)
Monica Dahlberg	Göta älvs vattenvårdsförbund/Göteborgsregionen (GR)

1. Mötet öppnas

Ordföranden öppnar mötet.

2. Godkännande av dagordning

Vattenrådet godkänner dagordningen.

3. Föregående mötes anteckningar

Gällande punkt 7 – Bordet runt

Sofie påpekade att Trollhättan planerar för ett vattenreningsverk och inte ett avloppsreningsverk som det står i anteckningarna från mötet den 24 januari.

Även texten för SNF ska justeras något. Bosse skickar ny text till Monica.

GÖTA ÄLVS VATTENRÅD

c/o Göteborgsregionens kommunalförbund
Besök Anders Personsgatan 8 | Post Box 5073, 402 22 Göteborg
Tel 031-335 50 00 | Fax 031-335 51 17
www.vattenorganisationer.se/gotaalv/

Monica justerar ovanstående och anteckningarna läggs sedan till handlingarna.

4. Meddelanden

- Monica informerade om att årsmötet för Göta älvs vattenvårdsförbund som var inplanerat i Uddevalla den 23 april ställs in. Istället kommer ett årsmöte hållas digitalt den 28 maj för endast medlemsrepresentanter där enbart årsmötes-formalia behandlas.

5. Bordet runt – Information och reflektion från vattenrådets representanter om vad som är på gång i de olika kommunerna/organisationerna som berör Göta älvs ARO (Stående punkt)

- SNF
Bo har tittat på referenser som en uppdatering av Vattenrådets sammanställning från 2017, vilka saknas i VISS samt tittat på underlag inför remissomgången till hösten/vintern.
- Sportfiskarna
Sportfiskarna har blivit beviljade LONA-Våtmarks medel för Risveden och Göteborgs kommun, syftet är att undersöka åtgärdsbehoven i våtmarker i dessa två stora områden. Det är ca 1800 våtmarker som skall undersökas.

Sportfiskarna har även blivit beviljade medel från Bra Miljövals-fonden och ska restaurera Brattorpsån under sommaren 2020.

- Länsstyrelsen
MKN är på gång att läggas in i VISS
Har fått extra medel för verifierande undersökningar fr HaV, t ex kiselalger och ålgräsinventeringar.
- Lilla Edet
Maria Olsson är ny som representant i vattenrådet för Lilla Edets kommun då Mikael Asplund gått i pension

Kommunen tänker genomföra avloppsinventeringar i Västerlandaåns avrinningsområde ner mot Göta älv. Utskicken har inte påbörjats än men de står på tur.

- Vattenfall
Dammen i Lilla Edets ska byggas om.
- Gryaab AB
Blev som Gryaab ville i det nya tillståndet. I slutet av januari fick Gryaab sitt nya tillstånd, tillståndet blev ett tidsbegränsat tillstånd till 31 januari 2036. Utsläppshalter och utsläppsmängder blev enligt Gryaabs förslag och mängdvillkoren är rullande 3-årsmedelvärden. Gryaab ska senast 5 år efter tillståndet vunnit laga kraft inkomma med en handlingsplan för hur anläggningen ska anpassas för att i framtiden (efter 2036) klara skärpta utsläppsvillkor. Detta betyder i praktiken att Gryaab ska presentera planer för att bygga ett nytt kompletterande reningsverk.

Som utredningsvillkor ska Gryaab bli utreda möjligheten vidare att minska utsläpp av ammonium/ammoniak, diklofenak, 17-beta-östradiol, 17-alfa-etinylöstradiol, zink, PBDE och PFOS. Detta för att medverka till att vattenkvalitetsnormer för dessa nås.

Den del som var något överraskande var att i villkor som berör slam, ställs krav på att allt slam ska hygieniseras, dvs inte längre bara det slam som läggs på åkermark. I detta fall har man troligen valt att snegla på senaste slamutredningen som gjorts som underlag till beslut gällande ny slamlagstiftning trots att beslut om ny slamlagstiftning ännu ej är fastställd.

- Göteborg, Miljöförvaltningen
Fokus på Åtgärdsplan för god vattenstatus. Ska ta fram handlingsplan.
Har hittat höga halter av TBT i nätsnäckor i Göteborgs hamn.
Ska kartera ålgräs.
- Göteborg, Kretslopp och vatten
Det ligger en ansökan tillstånd för om sanering och stabilitetsåtgärder för Älvängens västra industriområde hos Mark och Miljödomstolen som snart kommer ut på remiss. Den har tidigare varit ute på samrådsrunda, för ganska länge sen. Denna stabilisering och sanering är jätteviktig för Göta älvdalen, ingen vågar ens tänka på vad konsekvensen blir om det skredar, åtgärderna kommer dock att under byggtiden påverka Göta älv.
Kristina har sett underlaget och haft avstämningmöte med projektledarna, och underlaget är gediget. KoV kommer yttra sig.
- Ale
Har fått LOVA-medel för reduktionsfiske i Vimmersjön
- Kungälv
Ny ägare till fastighet inom Dösebacka vattenskyddsområde (VSO) utför schaktarbeten mm inom VSO och inom brunnsområden. Pågående ärende!

Kungälvs kommun har sökt bidrag för 4 dricksvattenprojekt, hos länsstyrelsen.
- Trollhättan
Har tillsammans med Vänersborg ansökt om LOVA-medel för uppföljning av Hullsjön.
- LRF
Inget nytt
- Vänersborg
Vattenledning till vattenverket i Trollhättan kommer att gå genom Vänersborg.
Gör VA-inventering vid Gardesanna.
Har ansökt om Fiskevårdsbidrag för inventering i Basteån och Lillån.

6. Diskussion kopplat till mötet om praktiska åtgärder för bättre vattenmiljöer kring Göta älv och Säveån som bl a Anton Larsson från Vänersborgs kommun, Göteborgs universitet och Sportfiskarna bjöd in till den 5 februari

Cirka 40 personer samlades för att diskutera hur vi kan utveckla arbetet med vattenmiljöerna kring Göta älv och Säveån. Bland de som var med fanns kommuner, länsstyrelsen, fiskeföreningar, fiskevårdsområden, Havs- och vattenmyndigheten, miljökonsulter, vattenråd Sportfiskarna, GR, Göteborgs universitet, fladdermusforskare.

Under dagen diskuterades deltagarnas förväntningar och utformningen samt rollen av ett eventuellt nätverk. Diskussioner fördes om arbetet kan rymmas inom befintliga vattenråd. Det gavs också önskemål om att inkludera Mölndalsåns avrinningsområde i forumet. Vidare fick vi lyssna till flera inspirerande föredrag om nuläget i området samt genomfört och pågående arbete i Göta älv och Säveåns huvudavrinningsområden.

Dagens syfte var att fånga upp tankar kring hur vi arbetar för att främja vattenmiljöerna kring Göta älv och Säveån idag och om vi behöver utveckla/ändra på arbetssättet i framtiden för att öka åtgärdstakten. Många intressanta och viktiga diskussioner fördes under dagen. Det finns uppenbarligen ett behov av att träffas och formulera hur vi ska arbeta i framtiden och hur ansvarsfördelningen ska se ut. Hur det här nätverket kommer att se ut i framtiden får vi forma gemensamt. Ska det vara ett separat nätverk eller kan befintliga vattenråd vara det forum som hanterar detta?

Efter mötet skickades en enkät ut till ca 80 personer, han fick in knappt 30 svar. Spridda skurar i svaren med 1/4 som vill att arbetet sker genom vattenråden och 3/4 som anser att ett nytt nätverk behövs.

Konstaterades att om det ska "bli verkstad" kring åtgärder för god vattenstatus så behöver fler engageras i arbetet.

- Kanske kan undergrupper bildas inom vattenråden för att arbeta med olika åtgärder?
- Man skulle kunna kalla samman till ett årligt "Storvattenrådsmöte"
- Åtgärdssamordnare skulle kunna anställas.

Tipsades om att även Göteborgsregionen (GR)tillsammans med Sportfiskarna, 8+fjordar och Länsstyrelsen nu har ett projekt "Vattenåtgärder gemensamt och regionalt (VÅGOR) med syfte att underlätta för kommuner att tillsammans och i samverkan med andra aktörer stärka åtgärdsarbetet inom vattenfrågor med fokus på god vattenstatus, ökad biologisk mångfald och klimatanpassning genom en regional ansats. Inom projektet kommer man att ta fram verktyg/metoder som kan förenkla för att arbeta gränsöverskridande med lokalt åtgärdsarbete. En webinarium hölls den 5 mars.

Presentationer och sammanställning från den 5 februari bifogas med anteckningarna.

7. Aktiviteter/projekt för vattenrådet 2020

Johan lyfte att han ser ett problem med att vattenråden som organisatoriskt ligger under Göta älvs vattenvårdsförbund driver projekt och han inte anser att åtgärdsarbetet/projekten inom vattenråden stämmer överens med vattenvårdsförbundets styrdokument.

Från Johan begärd protokollsanteckning:

- Det är min vilja att nya projekt kopplade till Götaälsvattenråd ej startas.
- Det är min vilja att få möjlighet att lyfta projekten till styrelsen för Götaälsvattenvårdsförbund så att de görs uppmärksamma på att det är vattenvårdsförbundet som skulle driva eventuella projekt, och har den information den behöver och vill ha om, finansiering, styrning och upplägg för att kunna fatta beslut kopplat till projekt samt att revision avseende projekten underlättas. Projekten behöver köras på ett sätt som är transparent och i överensstämmelse med den juridiska strukturen.

I beslutsunderlaget inför bildandet av Göta älvs vattenråd beskrivs samverkan mellan Göta älvs vattenvårdsförbund och GR kopplat till vattenråden:

”GR och vattenvårdsförbundet har delvis olika medlemskommuner. För att samtliga kommuner inom älvens avrinningsområde skall kunna företrädas av det föreslagna vattenrådet bör vattenvårdsförbundet och GR samverka. Politisk förankring av vattenrådets arbete kan ske genom att vattenrådet regelbundet informerar vattenvårdsförbundets styrelse samt GR:s styrgrupp för regional planering (reds. anm. heter nu Styrgruppen för miljö och samhällsbyggnad) om det pågående arbetet och de förslag som tas fram inom vattenrådet. Synpunkter från vattenvårdsförbundets styrelse och styrgruppen inom GR kan på så sätt beaktas i det fortsatta arbetet inom vattenrådet. Samtidigt ges möjlighet till en bred information om vattenrådets arbete.”

Sedan vattenrådets möte har styrelsen för Göta älvs vattenvårdsförbund sammanträtt 6 april och 23 april. Dessa frågor har behandlats där och det är styrelsens mening att vattenråden kan driva projekt liksom tidigare då det arbetet ryms inom vattenrådets uppdrag och vattenvårdsförbundet tillsammans med styrelsen inom Göteborgsregionen (GR) tagit beslut om att bilda vattenrådet.

Man ser dock att vattenvårdsförbundet bör se över stadgar och policy så att de innefattar vattenrådets arbete samt ser ett behov av att tydliggöra roller och styrning mellan vattenvårdsförbundet och de tre ingående vattenråden. Vattenvårdsförbundets stadgar och de tre vattenrådets arbetsordningar ska stämma överens.

- **Projekt ”Kartläggning av fosfor”**

LOVA-medel beviljade för synoptisk provtagning inom Sköldsåns ARO 2020. 15 punkter provtas med avseende på näringsämnen och turbiditet under vår (högflöde), sommar (normalflöde) och höst (högflöde).

Första vår-provtagningen utförd.

- **Undersöka förutsättningarna för att åtgärda ”lättåtgärdade” vandringshinder t ex vägtrummor – Hur går vi vidare?**

Arbetsgruppen har tagit fram en ansökan om Fiskevårdsbidrag från Länsstyrelsen för inventering av vandringshinder i biflöden till Göta älv.

Har sedan mötet fått svar om att Länsstyrelsen bedömer att projektet som prioriterat, men att medelsbrist råder i dagsläget. Om beviljade projekt inte förbrukar tilldelade medel under 2020 kan det finnas möjlighet att finansiera hela eller delar av vattenrådets projekt.

- **Latrintömning från båtar längs Göta älv**

Idag fick Kristina och Maria H Avfall Sveriges rapport om toalettavfall från fritidsbåtar (Bifogas med anteckningarna)

Rapporten visar på brister inom flera områden vad gäller tömning, bl a ansvarsbiten, underhåll och uppdatering av aktuell status (fungerar/trasig). Så från att Kristinas första tanke var att man skulle installera en till tömningsstation i Göta älv, inser hon (också efter diskussioner med Maria), att det finns så mycket mer arbete att göra för att tömning ska fungera i praktiken i de redan befintliga tömningsstationerna.

T ex pratade Kristina och Maria om att LOVA-bidraget för detta bör återinföras. Även för drift och underhåll, och kanske inkludera landtoaletter? Kan ge möjlighet för företag i branschen att finnas (som nu fått slå igen för att ingen anlitar service och reservdelstjänster). Kan ett sådant förslag komma från vattenrådet?

- **Genomgång av framtagna underlag**

Bosses presentation skjuts upp tills vi ses nästa gång.

- **Vattendragsvandring 2020**

Ingen lämplig å i Trollhättan.

Förslag är nu Välabäcken i Kungälv kommun. Det är ett vattendrag där man både kan visa fina miljöer men också många påverkade sträckor med stora åtgärdsbehov. Ganska representativt vattendrag för Kungälv kommun. Fakta om bäcken finns i Vattenöversikten, men även i den här fiskevårdsrapporten från 2011. I den senare finns även en uppdaterad karta längst bak i rapporten.

<https://www.kungalv.se/siteassets/dokument/kommun-och-politik/miljo/fiskevardsrapporter/fiskevardsrapport-2011opt2.pdf>

Föreslogs att Niclas Åberg (Sportfiskarna & 8+fjordar) håller i en vattendragsvandring vid Välabäcken i september. Niklas Wengström kontaktar Niclas Å för att höra om han kan åta sig detta och om han kan vara med på vattenrådets nästa möte för planering av vandring, annonsering m.m..

Niclas Åberg har sagt att han gärna gör detta och han kommer att vara med via Skype på nästa möte med vattenrådet.

8. Årsrapport 2019 till vattenmyndigheten

Den till mötet utskickade årsrapporten för 2019 godkänns av vattenrådet och skickas till Vattenmyndigheten.

9. Ansökan om samverkansbidrag från Vattenmyndigheten avseende 2020

Från Johan begärd protokollsanteckning:

- Reagerat, på ansökan av samverkansbidrag för 2020 här är det tydligt vi Ingår juridiskt i Götaälsvattenvårdsförbund när man läser i ansökan. Den här ansökan påverkar Götaälsvattenvårdsförbundets ekonomi, det är därför min vilja att styrelsen för Götaälsvattenvårdsförbund får se denna handling så att Götaälsvattenvårdsförbundsstyrelse vet vad vi gör och kan ta ställning till det innan ansökan skickas in.

Styrelsen inom Göta älvs vattenvårdsförbund godkände vid sammanträde den 6 april ansökan om samverkansbidrag för 2020 och låter Göta älvs vattenråd genomföra projekten som ingår i denna under förutsättning att de beviljas bidrag från Länsstyrelsen.

10. Finansiering av vattenrådets verksamhet

Monica lyfter frågan om vattenrådets finansiering. Sedan vattenrådet bildades 2006 har man endast samverkansbidraget på 80 000 kr/år från Vattenmyndigheten som finansiering. Det räcker numera tyvärr inte ens till vattenrådets administration och möten då kostnader för detta ökat under de 14 år som vattenrådet funnits. Än mindre räcker det till om vattenrådet dessutom ska kunna vara med och medfinansiera i olika projekt. Ofta krävs ju någon form av medfinansiering på 10-20 % beroende på bidragsform och typ av projekt.

För Sävveåns vattenråd finansierar nu ingående kommuner vattenrådet med 2 kr/invånare som bor inom Sävveåns ARO. Detta ger förutom de 60 000 kr/år de får i samverkansbidrag ett ytterligare tillskott på 400 000 kr/år som läggs på en vattensamordnare med 25% tjänst på GR. Vattensamordnaren arbetar med att söka bidrag till projekt för förbättrade underlag och åtgärder för att kunna växla upp dessa pengar:

Mölnålsåns vattenråd har löst finansieringen genom att ingående kommuner till lika andelar delar på kostnader för vattenrådet som överskrider samverkansbidraget som för deras del är på 40 000 kr/år. Man diskuterar inom Mölnålsåns vattenråd om en lösning liknande den för Sävveåns vattenråd skulle vara möjlig även för dem.

Bra om kommunrepresentanterna i vattenrådet kan ta med sig finansieringsfrågan "hem" och lyfta den i sina respektive kommuner.

Frågan diskuteras vidare inom Göta älvs vattenråd på kommande möten.

11. Övriga frågor

Inga övriga frågor togs upp.

12. Nästa sammanträde

Nästa möte blir den 14 maj 2020 kl. 09:00-12:00.

Mötet hålls p g a pandemin Covid-19 via Skype. Länk skickas ut via Outlook samt läggs in i kallelsen.

Antecknat av: Monica Dahlberg, GR